

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: آموزش پزشکی

عنوان درس: الگوهای یاددهی و یادگیری

کد درس:

نوع و تعداد واحد¹: 2 واحد (1 تئوری و 1 عملی)

نام مسؤؤل درس: دکتر زهرا زارعی

مدرس / مدرسان: دکتر زهرا زارعی / دکتر رقیه گندم کار / دکتر عظیم میرزازاده / رضا زائری

پیش‌نیاز / هم‌زمان: نظریه های یادگیری و مهارت های مقدماتی تدریس

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد حضوری آموزش پزشکی

اطلاعات مسؤؤل درس:

رتبه علمی: استادیار

رشته تخصصی: آموزش پزشکی

محل کار: گروه آموزش پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی تهران

تلفن تماس: 02188955712

نشانی پست الکترونیک: nz.zarei66@gmail.com

¹ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: 2 واحد نظری، 1 واحد عملی)

توصیف کلی درس:

در ترم گذشته با اصول کلی روانشناسی یادگیری و آموزش و همچنین نظریات مهم این حوزه آشنا شدیم. الگوها یا مدل های یاددهی و یادگیری، حاصل تلاش محققان در عملیاتی ساختن نظریات یادگیری برای به کار بستن آن ها در فرایند آموزش است. لذا ضروری است مدرسان علاوه بر آشنایی با نظریه ها و مفاهیم روان شناختی مرتبط با آموزش، نسبت به الگوهای یاددهی و یادگیری شناخت پیدا کنند تا بتوانند به طور عملی در فرایند تدریس و آموزش خود از آن ها استفاده نمایند. در این درس ابتدا با کلیات 4 دسته اصلی این الگوها، الگوهای زیرمجموعه هر دسته و گام های اساسی در به کار بستن آن ها آشنا می شویم و در ادامه برخی فنون و مهارت های اساسی در تدریس مورد بحث و تمرین قرار می گیرد.

این درس از طریق آموزش حضوری و غیر حضوری و به صورت بارگذاری محتوای چندرسانه ای، انجام تکالیف، مطالعه کتاب و مقاله به همراه اسلایدهای مربوطه ارائه خواهد شد.

محتوا و تکالیف هر مبحث در زمان مشخص شده در سامانه بارگذاری خواهد شد. در طول ترم به سوالات دانشجویان از طریق سامانه پاسخ داده می شود. بازخورد به تکالیف دانشجویان هم به صورت فردی و هم به صورت گروهی بر حسب نیاز ارائه می شود.

اهداف کلی / محورهای توان مندی:

پس از پایان این درس انتظار می رود که فراگیر:

دانشجویان بتوانند الگوها و راهبردهای یاددهی-یادگیری و مهارت ها و فنون تدریس را در محیط آموزشی به کار بگیرند.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان مندی:

پس از پایان این درس انتظار می رود که فراگیر:

- نظریه/ نظریه های زیربنایی هریک از خانواده الگوهای یاددهی و یادگیری را مشخص کنند.
- کلیدواژه ها و مفاهیم پایه در الگوهای خانواده رفتاری، پردازش اطلاعات، اجتماعی و فردی را توضیح داده و این خانواده ها را با هم مقایسه کند.
- الگو های زیرمجموعه هریک از خانواده الگو های یاددهی و یادگیری را نام ببرند و مراحل هریک را توضیح دهند.
- کاربرد های الگو های مختلف را تشخیص دهد و در موقعیت مناسب به کار بگیرد.
- وظایف معلم به عنوان تسهیلگر در گروه های کوچک یادگیری را تشریح کند.
- سخنرانی تعاملی را توضیح دهند.
- یک جلسه آموزش از طریق سخنرانی تعاملی را طراحی و اجرا کنند.
- در منابع علمی حوزه الگو های یادگیری و روش های تدریس پاسخ پرسش های خویش را به طور مستقل پیدا کند.

رویکرد آموزشی^۱:

ترکیبی^۲

حضوری

مجازی^۲

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

کلاس وارونه

یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری اکتشافی هدایت شده

یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

تقویم درس

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجویان	مدرس / مدرسان
1	معرفی درس و اهداف آن، انتظارات از دانشجویان جایگاه الگوهای یاددهی-یادگیری در فرایند یاددهی-یادگیری	پادکست صوتی - محتوای چند رسانه ای - کلاس درس حضوری	مطالعه محتوا	دکتر گندم کار / دکتر زارعی
2, 3 و 4	الگوهای یاددهی-یادگیری خانواده رفتاری (کلیات)	محتوای چند رسانه ای - مجازی غیر همزمان	مطالعه محتوا	دکتر گندم کار / دکتر زارعی
	الگوهای یاددهی-یادگیری خانواده رفتاری: شبیه سازی الگوهای	ست اسلاید	مطالعه محتوا	آقای زائری / دکتر زارعی
	یاددهی-یادگیری خانواده رفتاری: یادگیری در حد تسلط	کلاس درس حضوری	انتخابی: مطالعه مقالات برای مطالعه بیشتر کوییز خانواده رفتاری	دکتر زارعی
5, 6 و 7	الگوهای یاددهی-یادگیری خانواده پردازش اطلاعات (کلیات)	محتوای چند رسانه ای - مجازی غیر همزمان	مطالعه محتوا	دکتر گندم کار / دکتر زارعی
	الگوهای یاددهی-یادگیری خانواده پردازش اطلاعات (concept attainment)	محتوای چند رسانه ای - کلاس درس حضوری	مطالعه محتوا انتخابی: مطالعه مقالات برای مطالعه بیشتر	دکتر زارعی
	ارائه مقاله توسط دانشجویان	-	-	دکتر زارعی
	الگوهای یاددهی-یادگیری خانواده پردازش اطلاعات (بدیعه پردازش و یادسپاری)	محتوای چند رسانه ای - مجازی غیر همزمان	مطالعه محتوا کوییز خانواده پردازش اطلاعات	دکتر گندم کار / دکتر زارعی
8 و 9	الگوهای یاددهی-یادگیری خانواده اجتماعی (کلیات)	محتوای چند رسانه ای - مجازی غیر همزمان	مطالعه محتوا	دکتر گندم کار / دکتر زارعی
	الگوهای یاددهی-یادگیری خانواده اجتماعی (ایفای نقش)	محتوای چند رسانه ای - کلاس درس حضوری	مطالعه محتوا	دکتر زارعی

	تکلیف: اجرای الگوی ایفای نقش بر اساس سناریوی تعیین شده در کلاس حضوری کوئیز خانواده اجتماعی			
دکتر گندم کار / دکتر زارعی	مطالعه محتوا	محتوای چند رسانه ای مجازی غیر همزمان	الگوهای یاددهی-یادگیری خانواده انفرادی (کلیات)	10 و 11
دکتر میرزازاده / دکتر زارعی	مطالعه محتوا قبل از ورود به جلسه کار گروهی کوئیز خانواده انفرادی	محتوای چند رسانه ای- کلاس درس وارونه حضوری	الگوهای یاددهی-یادگیری خانواده انفرادی (بازاندیشی)	
دکتر زارعی	-	کلاس درس حضوری	سخنرانی تعاملی	12
دکتر زارعی	-	کلاس درس حضوری	تکنیک های تسهیل گری	13
دکتر زارعی		کلاس درس حضوری	ارائه پروژه های دانشجویان	14 و 15

وظایف و انتظارات از دانشجوی:

- انجام تکالیف در موعد مقرر
- مطالعه منابع معرفی شده
- ارائه پروژه

روش ارزیابی دانشجوی:

1. حضور و مشارکت در جلسات حضوری : 2 نمره
2. تکالیف: 4 نمره- 2 نمره مربوط به تکلیف ایفای نقش و 2 نمره مربوط به کوئیز ها (هر کوئیز 1 نمره).
3. ارائه مقاله: 2 نمره
4. پروژه: 12 نمره (ارائه شفاهی: 7 نمره، ارائه کتبی: 5 نمره)

شرح پروژه:

پروژه شامل دو بخش کتبی و شفاهی است.

پروژه به صورت تیمی و با موضوع آموزش مبتنی بر تیم *team-based learning* و آموزش مبتنی بر بازی *game-based learning* خواهد بود. دانشجویان می بایست در دو گروه قرار گیرند و هر گروه یکی از موضوعات ذکر شده را انتخاب نماید.

در مورد بخش کتبی از دانشجویان انتظار می رود رویکرد انتخابی خود (آموزش مبتنی بر قصه گوئی یا آموزش مبتنی بر بازی را تشریح کنند و در قالب فایل *word* در زمان مشخص شده ارسال نمایند. فایل ارسالی باید شامل تعریف رویکرد مورد نظر، مراحل و شیوه ی اجرای آن با ذکر منبع باشد. در آخر هم می بایست در مورد کاربردها، الزامات اجرایی، مزایا و چالش های آن بحث شود. موارد مد نظر در ارزیابی بخش کتبی پروژه شامل این موارد می باشد: محتوای مناسب، استفاده از منابع علمی معتبر، سازماندهی مطالب، ساختار کلی و ظاهری و همچنین نثر روان و قابل درک.

در مورد بخش شفاهی پروژه از دانشجویان انتظار می رود یکی از موضوعات درسی خود را انتخاب نموده و برای آن موضوع یک جلسه آموزشی مبتنی بر رویکرد انتخابی خود را طراحی و اجرا نمایند. برای ارائه شفاهی پروژه ها می بایست قبل یا پس از اجرای طراحی انجام شده رویکرد مورد استفاده به طور خلاصه تشریح شود. به منظور ارتقای کیفیت جلسه و در صورت امکان، دانشجویان با انجام هماهنگی قبلی می توانند از سایر دانشجویان برای شرکت در این جلسه دعوت نمایند.

معیارهای مد نظر در ارزیابی بخش شفاهی پروژه شامل این موارد می باشد: به کارگیری اصول آموزشی رویکرد مورد نظر، استفاده از متریال آموزشی متناسب و جذاب و رعایت زمانبندی.

نکته: نمره پروژه به صورت یکسان به اعضای گروه تعلق خواهد گرفت لذا اعضای گروه می بایست در تمام مراحل مشارکت و همکاری داشته باشند و تقسیم وظایف در گروه ها به عهده ی خود دانشجویان می باشد.

منابع:

الف) کتاب:

Joyce, B., Calhoun, E., & Hopkins, D. (2008). *Models of learning, tools for teaching*. McGraw-Hill Education (UK).

ب) مقالات مرتبط که به تدریج بارگذاری می شوند

ج) محتوای الکترونیکی:

محتوای چند رسانه ای بارگذاری شده در سامانه

د) منابع برای مطالعه بیشتر:

Cook, D. A., Brydges, R., Zendejas, B., Hamstra, S. J., & Hatala, R. (2013). Mastery learning for health professionals using technology-enhanced simulation: a systematic review and meta-analysis. *Academic medicine*, 88(8), 1178-1186.

McGaghie, W. C., Issenberg, S. B., Barsuk, J. H., & Wayne, D. B. (2014). A critical review of simulation-based mastery learning with translational outcomes. *Medical education*, 48(4), 375-385.

Shihusa, H., & Keraro, F. N. (2009). Using advance organizers to enhance students' motivation in learning biology. *Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 5(4), 413-420.